



โรงพยาบาลบ้านนา  
(BANNA HOSPITAL)

WI: แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการวินิจฉัยผิดพลาด (Diagnosis Error)	ผู้จัดทำ : นางสาววิภาพร เงิน	
รหัส WI – PCT – 002	แก้ไขครั้งที่ : วันที่บังคับใช้ วันที่ 6/06/67	หน้าที่ 1/ 3

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรค ถูกต้อง ทันเวลา และเหมาะสม
2. เพื่อให้แพทย์ปฏิบัติตามการวินิจฉัยโรคผู้ป่วยไปในทิศทางเดียวกัน
3. เพื่อลดข้อผิดพลาดในการวินิจฉัยโรคผู้ป่วย

### ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการวินิจฉัยโรคกับผู้ป่วยทุกรายที่เข้ารับบริการที่โรงพยาบาลบ้านนา

### นิยามศัพท์

การวินิจฉัยโรคผิดพลาด (Diagnostic Error) หมายถึง ความล้มเหลวที่จะได้มาซึ่งคำอธิบายที่ถูกต้องแม่นยำ ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในเวลาที่เหมาะสม สำหรับปัญหาสุขภาพที่ผู้ป่วยเผชิญอยู่ รวมไปถึงความล้มเหลวในการสื่อสารคำอธิบายนี้ให้ผู้ป่วยได้เข้าใจด้วย การวินิจฉัยผิดพลาด (Diagnostic Error) มี 3 ประเภท ได้แก่

1. Miss Diagnosis หมายถึง การไม่สามารถวินิจฉัย ทั้งที่มีข้อมูลเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้
2. Wrong Diagnostic หมายถึง การวินิจฉัยผิดไปจากโรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ และมาพบสาเหตุจนภายหลัง
3. Delayed Diagnostic หมายถึง การวินิจฉัยล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น เช่น โรคมะเร็ง

### ผู้รับผิดชอบ

แพทย์ของโรงพยาบาลทุกคน

### สาเหตุการวินิจฉัยผิดพลาด

1. ขาดความรู้ในการวินิจฉัยโรค
2. มีผู้ป่วยจำนวนมาก มีเวลาน้อยในการตรวจรักษา หรือ เร่งรีบ
3. ผู้ป่วยมีอาการแสดงไม่ชัดเจน
4. ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการคลาดเคลื่อน ล่าช้า

### แนวทางการป้องกัน

1. การให้ความรู้ พัฒนา Guideline ในโรคที่พบที่มีการวินิจฉัยผิดพลาดบ่อยๆ
2. การคัดแยกกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องใช้เวลาเพียงพอในการตรวจวินิจฉัยอย่างละเอียด
3. เมื่อเกิดความผิดพลาด/คลาดเคลื่อนในการวินิจฉัย ให้เร่งดำเนินการแก้ไข และลดความเสี่ยงทางคลินิกที่อาจจะเกิดขึ้น



โรงพยาบาลบ้านนา  
(BANNA HOSPITAL)

WI: แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการวินิจฉัยผิดพลาด (Diagnosis Error)	ผู้จัดทำ : นางสาววิภาพร เงิน	
รหัส WI – PCT – 002	แก้ไขครั้งที่ : วันที่บังคับใช้ วันที่ 6/06/67	หน้าที่ 2/ 3

### ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดประชุมสำหรับทีมแพทย์ จากข้อผิดพลาดในการวินิจฉัยโรค โดยการค้นหา ศึกษา และอภิปรายร่วมกัน เช่น Grand round, MM conference, Trigger, กิจกรรมทบทวนคุณภาพอื่นๆ
2. ส่งเสริมแพทย์เพิ่มพูนทักษะ โดยแพทย์เฉพาะทาง ในการอบรมและเรียนรู้ในกลุ่มโรคที่พบข้อผิดพลาดบ่อยๆในแต่ละสาขา
3. รวบรวมข้อมูลรายงานการวินิจฉัยผิดพลาด และวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง
4. ติดตามการตอบสนองต่อ Critical test ในเวลาที่กำหนด เพื่อประกอบการวินิจฉัยโรค
5. จัดบัญชีรายการปัญหา การวินิจฉัยแยกโรค เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อเนื่อง
6. เปิดช่องทางให้มีการใช้ความเห็นที่สอง ( Second opinion) ในการวินิจฉัยโรค
7. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร และการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรทางการแพทย์
8. จัดเตรียมเครื่องมือ สนับสนุนการตัดสินใจในการวินิจฉัยโรคให้แพทย์ใช้ในทุกจุดบริการ
9. จัดสรรเวลาให้แพทย์ มีเวลามากพอในการประเมินผู้ป่วย โดยลดปัจจัยที่รบกวนสมาธิของแพทย์
10. ติดตามประเมินผู้ป่วย ได้แก่ การประเมินซ้ำ การติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการขอ Second opinion ในการวินิจฉัยโรค
11. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วย และครอบครัว ในทุกขั้นตอนของกระบวนการเพื่อการวินิจฉัยโรค
12. ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษ การปรับแผนการรักษา และสนับสนุนการวินิจฉัยโรค
13. ส่งเสริมการรายงานข้อผิดพลาด เพื่อนำมาทบทวน เรียนรู้ และนำสู่การพัฒนากระบวนการ

### การดำเนินการหากพบข้อวินิจฉัยผิดพลาด

1. ทันทีที่พบว่ามีการวินิจฉัยผิดพลาด/คลาดเคลื่อน ให้รีบปรับแผนการรักษาให้เหมาะสม
2. รายงานอุบัติการณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับการทบทวนทางคลินิก
3. ทบทวนหาสาเหตุของการวินิจฉัยผิดพลาด/คลาดเคลื่อน โดยทีมที่เกี่ยวข้อง
4. ออกแบบระบบ/กำหนดแนวทาง/มาตรการ เพื่อป้องกันการวินิจฉัยผิดพลาด/คลาดเคลื่อน



โรงพยาบาลบ้านนา  
(BANNA HOSPITAL)

WI: แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการวินิจฉัยผิดพลาด (Diagnosis Error)	ผู้จัดทำ : นางสาววิภาพร เฉิน	
รหัส WI – PCT – 002	แก้ไขครั้งที่ : วันที่บังคับใช้ วันที่ 6/06/67	หน้าที่ 3/3

5. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ภาพรวม และติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ

ตัวชี้วัด

1. จำนวนอุบัติการณ์การวินิจฉัยคลาดเคลื่อน (diagnosis error) ที่มีความรุนแรงระดับ E ขึ้นไป/ทั้งหมด จำแนกรายโรค
2. ร้อยละอุบัติการณ์การวินิจฉัยคลาดเคลื่อน (diagnosis error) ที่มีความรุนแรงระดับ E ขึ้นไปที่ได้รับการทบทวนแก้ไข (ทำ RCA) เป้าหมาย 100

ผู้จัดทำ	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติ
 (นางสาววิภาพร เฉิน) นายแพทย์ชำนาญการ	 (นายพลสุ จันทรพิชญ) นายแพทย์ชำนาญการ ประธานคณะอนุกรรมการทีม PCT	 (นายแพทย์ฐาปกรณ์ พรประภาศักดิ์) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านนา